

STUDIE

Libuše Hlubučková

– autorka neotřelého designu

skleněných šperků a bižuterie

Author of a Unique Design of Glass Jewellery and Costume Jewellery

Kateřina Nora Nováková

Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou. U Muzea 398/4, 466 01 Jablonec nad Nisou
e-mail: katerina.novakova@msb-jablonec.cz

Rokajlové perličky a foukané skleněné perle nad kahanem představují dvě tradiční komodity, které byly na Jablonceku a Železnobrodsku využívány pro výrobu bižuterie již od 18. století. Nové tvarosloví, barevnost nebo kombinace s dalšími materiály, a také progresivní design výrobků s jejich využitím, hledají návrháři bižuterních výrobků dodnes. O neotřelé způsoby uplatnění těchto původních bižuterních komponentů v netradičním a inovativním designu se v českém autorském šperku jako jedna z prvních zasloužila dlouholetá návrhářka jablonecké bižuterie a profesionální šperkařka ze Železného Brodu Libuše Hlubučková.

Rocailles and glass beads blown above the torch represent two traditional commodities that have been used in the regions of Jablonec and Železný Brod for the production of jewellery since the 18th century. Designers of jewellery products are still looking for new morphology, colours or combinations with other materials as well as progressive product design with their use. Libuše Hlubučková, a long-time designer of Jablonec jewellery and a professional jeweller from Železný Brod, was one of the first artists to be responsible for the new ways of using these original jewellery components in a non-traditional and innovative design in Czech designer jewellery.

Kořeny, studium a počátky tvorby

Libuše Hlubučková se narodila 28. listopadu 1936 v Jablonci nad Nisou a vyrůstala v Železném Brodě v rodině podnikatele s drobným skleněným zbožím. Její výtvarný talent se projevoval již na základní škole, kde se podílela na ilustracích školního časopisu, tvorbě plakátů nebo jiných výtvarných pracích. Rodinné zázemí, přátelé a prostředí silně tradicí prorostlého sklářského městečka ji motivovaly k nástupu na zdejší Střední uměleckoprůmyslovou školu sklářskou. Zde se rozhodla pro studium oboru rytého skla, u odborných učitelů Božetěcha Medka a Ladislava Přenosila v letech 1952–1956, který ji ze všech vyučovaných oborů nejvíce zaujal.

Po maturitě nastoupila na pozici přední vzorkařky podniku n. p. Železnobrodské sklo do závodu v Zásadě a díky vypsanému studijnímu stipendiu se brzy začala profesionálně věnovat oblasti tvorby autorského šperku. V roce 1961 absolvovala sochařskou přípravku u prof. Josefa Malejovského a o rok později nastoupila

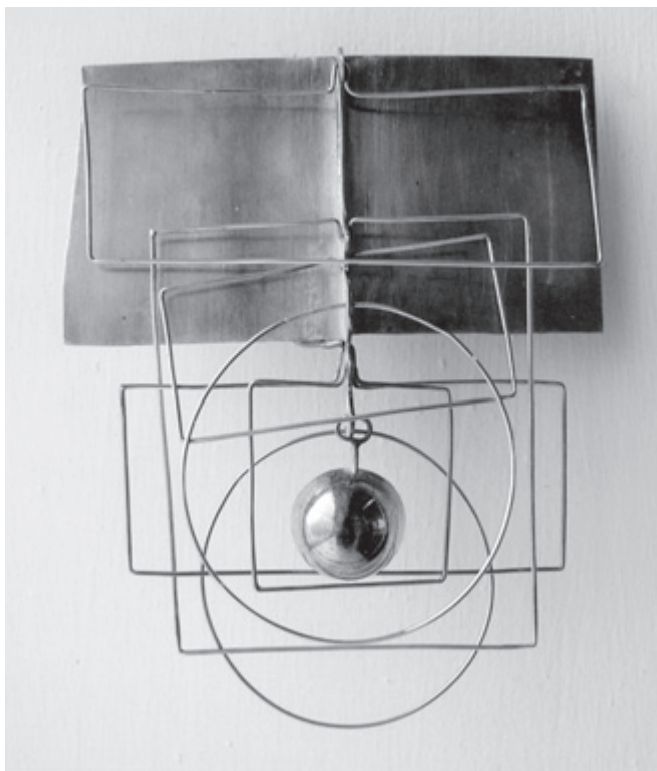
studium na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze v Ateliéru kov a šperku u prof. Jana Nušla. Svobodné tvůrčí prostředí školy ji ovlivnilo natolik, že se začala intenzivně zabývat tvorbou autorského šperku, který nebyl vázán na jakákoliv dogmata. Kombinovala v něm tradiční stříbrnické techniky s využitím drobných skleněných šitých nebo navlékaných perliček – rokajlu, s nímž se dobře obeznámila v prostředí zásadského podniku.

Tyto znalosti zúročila zejména ve své diplomové práci – souboru broží a náhrdelníků. Rokajl v nich figuruje v podobě šitých obdélníků a čtverců jako významný prvek – někdy ve větším formátu, jindy v menším akcentu s navlečenými či kolem drátu obšitými perličkami. Pro tuto kolekci autorka využila hlavně pastelových barev, které ve žlutavé, zelenavé nebo modravé tónině vzájemně přeplyvají z valéru do valéru a místy je doplňují křišťálové nebo zlaté perličky. Čtverce nebo protáhlé obdélníky jsou buď volně svěšené jako praporečky z jemných stříbrných drátěných konstrukcí nebo napnuté ve stříbrném plechu

jako obraz v rámu. Jednotlivé stříbrné drátky jsou spirálovitě stáčené, prohýbané do vlnovek nebo do hranovaných spirál, formované do čtverců, koleček, trojúhelníků. Vytvářejí tak jednoduché hravé geometrické rámce, které působí ve spojení se strukturou drobných perliček příjemně, něžně a neotřele. Ještě za studií byl její náhrdelník vybrán k prezentaci na EXPO v Montrealu 1967 a jeho replika je dnes součástí sbírky Moravské galerie v Brně.

Jablonecká sympozia Stříbrný šperk

Své invenční šperky mohla autorka veřejnosti poprvé lépe představit v souvislosti s účastí na mezinárodně obsazeném sympoziu Stříbrný šperk v Jablonci nad Nisou v roce 1968. I tam ve svých pracích využila ve dvou náhrdelnicích šitých rokajlových čtverců a obdélníků, které jemným drátkem přivěsila na konstrukci jednoduchého drátěného obojku s důmyslně propleteným zapínáním (Obr. 1). Kromě toho

Obr. 2 – Brož, stříbro, Sympozium Stříbrný šperk Jablonec 1971, sbírka MSB, foto Aleš Kosina

Obr. 3 – Závěs, obecný kov, skleněné perle, 1968, archiv autorky

vytvořila také jeden ze svých prvních zcela inovativních náhrdelníků ze stříbrného drátu se zavěšenými dutými foukanými perličkami z čirého skla ve tvaru různě profilovaných kuželek, válečků a kapek^[1].

Tato unikátní akce prvního autorského šperkařského sympozia na území tehdejší střední Evropy se stala pro čerstvou absolventku pražské VŠUP Libuši Hlubučkovou velmi významnou událostí. Spolu s dalšími spolužáky z Nušlova ateliéru^[2] byla tehdy vyzvána k účasti na unikátním oborovém mezinárodním tvůrčím setkání, kde svou práci mohla přímo konfrontovat s renomovanými šperkaři nejen z Čech, ale také ze socialistických i kapitalistických zemí Evropy. Sympozium se konalo v rámci 2. Mezinárodní výstavy bižuterie Jablonec '68 v politicky i společensky uvolněné době Pražského jara a končilo těsně před obsazením Československa vojsky států Varšavské smlouvy. Čtyři týdny práce v pasířských dílnách jablonecké průmyslové školy vytvořily spolu s přednáškami, výlety a nesčetnými vzájemnými odbornými diskuzemi mezi šperkaři i přes návazná léta naprosté komunikační odloučenosti československých a zahraničních účastníků silné přátelské vztahy. Zahraniční šperkaři se s tuzemskými setkávali čas od času také v tvrdých letech normalizace, ale bohužel ne již osobně, nýbrž prezentacemi svých pra-

cí na souborných výstavách moderního šperku v zahraničí.

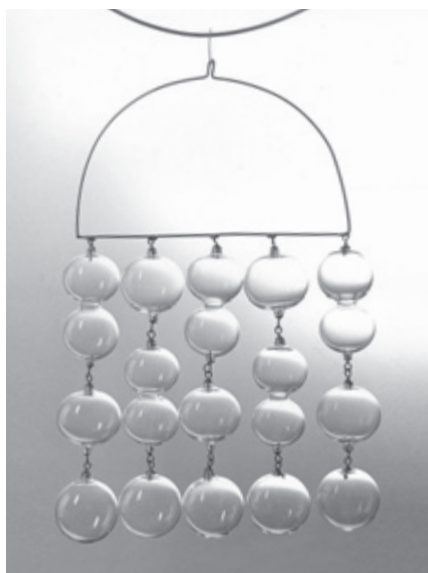
V roce 1971 se konal druhý ročník jabloneckého šperkařského sympozia. V období normalizace byli k účasti pozváni výhradně čeští a slovenští autoři. Z mladých autorů, kteří tvořili několik let ve svých vlastních ateliérech a dílnách, byla opět vyzvána také Libuše Hlubučková. V tomto ročníku sympozia se ale odklonila od využití jakýchkoliv skleněných komponentů. Vytvořila geometrické tvary broží a náhrdelníků pouze ze stříbrného matovaného plechu a drátu. Stříbrný plech tak tvoří základ kompozice nebo pozadí k dalším geometrickým útvarům z jemného stříbrného drátu, tvarovaného do kruhů, půlkruhů, čtverců nebo obdélníků. Ty se vzájemně překrývají a jsou často volně svěšeny tak, že působí jako jemný kinetický prvek, který se při pohybu nositele šperku pohybuje spolu s ním^[3] (Obr. 2).

Za svůj inovativní přístup v tvorbě šperků, v nichž začala od počátku sedmdesátých let využívat foukané skleněné perle, získala významná ocenění v podobě zlatých a stříbrných medailí na mezinárodních výstavách bižuterie v letech 1968, 1971, 1974 a 1977 v Jablonci nad Nisou a také zlatou medaili v roce 1970 na veletrhu v Plovdivu (za bižuterii). V rozmezí let 1967–1971 působila jako jedna z předních návrhárek ve vzorovacím středisku podniku

zahraničního obchodu Jablonex pro podnik Železnobrodské sklo^[4]. Od roku 1971 do roku 1975 pracovala pro podnik Skleněná bižuterie, závod 3 – navrhování vánočních ozdob.

Do výsledné podoby svých soutěžních prací si vždy vybírala jen to, co potřebovala, nikdo jí nediktoval podmínky, počty vzorků ani materiál. Výrobky zhotovovala buď z dostupného materiálu v podniku a vzorovacím středisku nebo ze soukromých kovových a skleněných polotovarů. Její návrhy na bižuterní výrobky si v sobě vždy nesly velkorysost a osobitý rukopis, který si dokázala udržet i přes rozmanitá přání zákazníků a materiálové i technologické limity bižuterních polotovarů. Navíc dokázala jít ruku v ruce s aktuálními módními trendy doby a v mnohých případech přinést i zcela nové impulzy (Obr. 3).

V této době zaujala laickou i odbornou veřejnost především zcela ojedinělým a inovativním přístupem v tvorbě šperků s foukanými skleněnými komponenty. Měly tvar samostatných nebo vzájemně spojených dutých kuliček, masivních kroužků či protáhlých kapek z čirého, topasového, kouřového nebo rosalinového skla. Tyto individuálně tvarované komponenty autorka svěšovala buď jednotlivě na konstrukci ze stříbrného drátu, nebo je spojovala očky do ověsků se zatavenými jemnými drátky. Konstrukce měla tvar kruhu, někdy s dalšími propojenými kruhy, půlkruhy a čtverci, volně

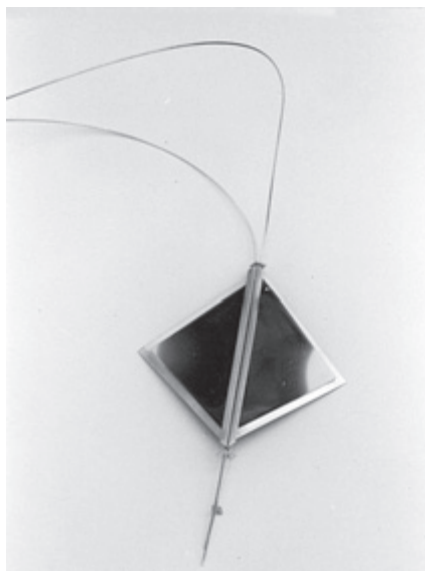

Obr. 4 – Náhrdelník, stříbro, foukané skleněné perle, 1971, archiv autorky

přes sebe přeloženými. Foukaným skleněným komponentům, které dodávaly jejím šperkům velmi lehký a křehký výraz, umožnila způsobem jednoduchého upevnění na drátcích volný pohyb. Tím vzniklo i optické prolínání jednotlivých tvarů a jemných barevných valérů a při výraznějším pohybu nositelky se také objevuje nenápadný zvukový efekt.

Svémi brožemi, náramky a zejména náhrdelníky s využitím tradičních sklářských a bižuterních technik a komponentů Jablonecka a Železnobrodská upoutala pozornost také na mnoha kolektivních mezinárodních výstavách v zahraničí^[5] a foukané skleněné perle se staly spolu s rokajlem pro její volnou tvorbu charakteristickým prvkem (Obr. 4–6).

V polovině 70. let navrhla Libuše Hlubučková pro podnik Skleněná bižuterie velkou kolekci vánočních ozdob z foukaných dutých křišťálových skleněných kuliček, které svazovala pomocí jemných drátků do pravidelných hroznovitých útvarů. Dokázala do nich vtisknout vánoční tradici a zároveň vytvořit zcela inovativní tvary. Ve vnitřní soutěži, kam se hlásila sama jako autorka, získaly její unikátní vzory v kategorii vánočních ozdob a umělých květin první cenu. Na Mezinárodní výstavě bižuterie Jablonec 1974 za ně obdržela stříbrnou medaili (Obr. 7). I když se její ozdoby tehdy nesetkaly s komerčním úspěchem, dodnes jsou znalci považovány za dekorativní předměty s vysokou výtvarnou hodnotou. Unikátně o nich tehdy referoval historik umění Antonín Langhamer: „Vánoční ozdoby, s nimiž se představila návštěvníkům letošní Mezinárodní výstavy bižuterie v Jablonci nad Nisou, se nejvíce vzdalovaly tradičnímu pojetí

Obr. 10 – Závěs, stříbro, sklo, Šperkařské sympozium ve Smržovce, 1998, foto Tomáš Hilger

a byly nepochybně umělecky nejvzráhlejším činem výtvarnice. Přestože se již na první pohled nápadně liší od všeho, co se mezi těmito zvyklostmi silně poznamenanými předměty až dosud vyrábělo, splňují i větší požadavků tradicí na ně kladených: jsou nápadné a dekorativní, lesknou se a třpytí, podtrhují slavnostní atmosféru vánoc a jejich použití zdá se býti navíc daleko širší a všestrannější než jak tomu bývá u ozdob tradičních. Za nějaký čas by proto mohly zaujmout stále místo v exportních kolekcích československých vánočních ozdob“^[6].

Od konce 70. let Libuše Hlubučková vyučovala jako odborný výtvarný pedagog v Lidové škole umění v Jablonci nad Nisou, kde svým výtvarným přístupem ovlivnila mnohé budoucí studenty odborných uměleckoprůmyslových škol. V letech 1982–1986 působila na Střední průmyslové škole v Jablonci nad Nisou jako výtvarnice v oboru zušlechťování jablonecké bižuterie a vyučující dějin výtvarné kultury. V roce 1986 nastoupila jako vyučující dějin výtvarné kultury a vedoucí výtvarnice oboru rytého skla na své domovské sklářské škole v Železném Brodě, který zde vedla až do roku 2003. Během své dlouholeté pedagogické zkušenosti předala řemeslné a výtvarné poznatky mnoha desítkám žáků, z nichž se někteří vypracovali na vynikající české skláře i šperkaře a dodnes na svou erudovanou, příjemnou a vstřícnou paní učitelku rádi vzpomínají. (Mezi mnoha studenty jmenujme alespoň tyto: Eva Cvrčková, Jiří Černický, Daniel Hanzlík, Jan Hásek, Milan Hlaveš, Martin Hlubuček, Klára Ježková, Pavel Kopřiva, Lukáš Šulc, Tomáš Plesl a další).

Počátkem 80. let se začala opět věnovat šperkům s větším podílem kovu. Vy-

tvořila tehdy řadu broží, prstenů a náramků, v nichž je stříbitá barva kovu – většinou stříbra nebo pakfongu – dominantní a skleněný prvek je využíván obdobným způsobem jako drahý kámen. Sklo tak dodává jednoduchým geometrickým liniím šperků z tohoto období velkou přidanou hodnotu nejen citlivě a jasně volenými geometrickými tvary s mírně nepravidelným živým povrchem ručního tvarování skloviny, ale také nádhernou barevností a hlubokými strukturami. Od těchto šperků se Libuše Hlubučková posunula dále a v následujících desetiletích se v jejích pracích snoubí prvky z vlastní tvorby 60. a 70. let s novými tvarovými kombinacemi.

Šperkařská sympozia v Turnově a ve Smržovce

V 80. a 90. letech se Libuše Hlubučková znovu s plným pracovním nasazením účastnila mezinárodních symposií autorského šperku. Po více než deseti letech od posledního jabloneckého symposia stříbrného šperku bylo v roce 1984 v družstvu umělecké výroby Granát v Turnově uspořádáno I. sympozium Šperk a drahokam. Jeho konání mohlo být realizováno díky velké podpoře ak. soch. Jozefa Soukupa, vedoucího ateliéru Kov, šperk, medaile a glyptika na VŠUP v Praze, vstřícnosti představenstva výrobního družstva Granát. Koncepční záštitu této akci poskytla PhDr. Věra Vokáčová, zkušená kurátorka sbírky šperku, drahých kovů a různých materiálů Uměleckoprůmyslového muzea v Praze, která stála rovněž za organizací jabloneckých šperkařských symposií v letech 1968 a 1971. Turnovského symposia se účastnili kromě Jozefa Soukupa také mnozí čeští šperkaři, kteří ve specializovaném pražském ateliéru studovali u něj nebo ještě u jeho předchůdce Jana Nušla^[7].

Tvorba na symposiích se většinou mírně vymyká tradiční autorské práci v ateliéru a šperkaři se nechávají inspirovat místem a často také nabízeným materiálem. Také na tomto pracovním setkání s tématem Český granát a drahé kameny v moderním šperku byly šperkařům vymezeny určité mantinely s doporučeným využitím drahých kamenů a českého granátu. Hlubučková svým zcela novým výrazem šperků překvapila dokonce i hlavní teoretičku akce: „Libuše Hlubučková vytvořila na rozdíl od své dosavadní tvorby výrazně odlišné šperky, mnohobarevné kompozice

jedinečného výrazu, které dosvědčují jemný cit a výtvarnou zkušenost autorky^[8]. Výjimečnost jejich šperků podtrhl také Miroslav Cogan, historik umění Muzea Českého ráje v Turnově, který se v následujících letech aktivně ujal pořádání turnovských šperkařských sympozií: „Přesto se Libuše Hlubučková neuzavírá do kruhu vyšlapaných cest. Bohatství její invence a chuť experimentovat naznačily například výsledky ze šperkařského sympozia v Turnově...“^[9] (Obr. 8).

V roce 1986 pořádalo družstvo umělecké výroby Granát ve svých zlatnických dílnách v Turnově druhé šperkařské sympozium. Hlubučková se zde v souvislosti s místní tradicí soustředila na stříbrný šperk s využitím drahých kamenů v podobě drobných různobarevných muglíček, které ve vysokých osaznách vystupují nad základní povrch šperku. Vytvořila zde dvě brože s příjemně živým tepaným povrchem a tvarem vypouklého kruhu a oválu, vzdáleně evokující přírodní struktury plodů nebo jednoduchých živočichů (Obr. 9).

Na šperkařském sympoziu ve Smržovce, pořádaném v roce 1997 firmou Hejral Kov a šperk, se naopak znovu představila jako tradiční sklářská výtvarnice. Na velkoryse koncipované broži a náhrdelníku propojila broušenou plochu dvoubarevného zeleného a bílého skla exaktních geometrických tvarů s přesně tvarovaným stříbrným plechem a drátem. Těmito pracemi navázala na svou tvorbu 90. let, kdy využívala v jednoduchých geometrických tvarech jehlic a přívěsků větších ploch lehaného skla orámovaných jen jednoduchou a subtilní konstrukcí z bílého kovu (Obr. 10).

Devadesátá léta jsou v autorčině tvorbě charakterizována spojením ryteckého řemesla a precizní šperkařské práce se stříbrem. V jednoduchých geometrických brožích, jehlicích, prstenech a náramcích se odráží její tvorba z předchozích let. Geometrické tvary byly autorce blízké už v její diplomové práci. S geometrií pracovala také v lamelových kinetických brožích již v letech sedmdesátých a přísné tvarosloví stříbrného kovu v propojení se sklem využívala v letech osmdesátých.

V posledním desetiletí minulého století přichází s velkými skleněnými plochami kruhů, obdélníků, kosodélníků a čtvrtkruhů z barevného nebo matovaného křišťálového skla. Jejich povrch je buď zcela hladký a nechává na diváka působit barevnou plochu nebo do ní vyrývá jemný geometrický dekor složený z jednoduchých tenkých čar a širokých půlkruhových nebo klínovitých zářezů. Ty vzdáleně připomínají dekor pravěké keramiky nebo stylizované florální motivy. Stříbro nebo pakfong zde hraje buď roli doplňující subtilní nosné konstrukce, nebo naopak tvoří výrazné ale nedominantní osazení pro skleněný komponent či mechaniku (Obr. 11).

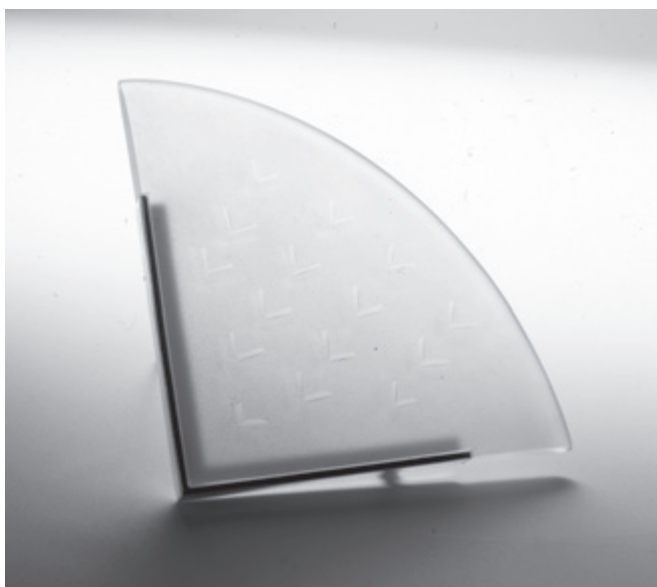
Na počátku nového tisíciletí se v roce 2004 Libuše Hlubučková do třetice účastnila Mezinárodního šperkařského sympozia v Turnově, které bylo uspořádáno v dílenském zázemí zdejší firmy Routa Soliter Granát. V uvolněné a přátelské atmosféře s českými a zejména zahraničními účastníky vytvořila dvě brože, jejichž hlavní korpus je tvořen kobaltově modrou lehanou sklovinou, osazenou do nenápadné montáže ze

stříbrného plechu. Na ploše broží jsou zasazeny drobné různobarevné muglíčky ve vysokých stříbrných osaznách, kterými autorka duchovně navázala na své práce z předchozí účasti na turnovském sympoziu koncem 80. let.

V roce 2008 také byla vyzvána k účasti na Mezinárodním šperkařském sympoziu Oděv a jeho doplněk. Zde vytvořila dva zcela rozdílné náhrdelníky. Designem prvního z nich se lehce navrátila k motivům, barevnosti a technikám, které využívala na špercích, vzniklých na jabloneckém sympoziu v roce 1968. Na trojitém drátěném obojku ze stříbra jsou na jemných zvlněných drátích svěšeny drobné šité rokajlové čtverce, obdélníky a trojúhelníky. Některé z nich jsou upevněny v tenkých drátěných rámečcích, mezi nimi jsou volně svěšeny další kruhové, čtvercové a trojúhelníkové tvary z tenkého drátku, které vytvářejí spolu s rokajlovými detaily příjemně rozehranou plastickou strukturu. Základní formu druhého náhrdelníku tvoří okružní ze silného stříbrného drátu. Ten je přerušen pěti nepravidelnými velkými křišťálovými skleněnými krystaly z čiré, místy zakalené skloviny, z nichž jeden je opatřen rytým dekorem. V některých segmentech je okružní náhrdelníku omotáno jemným stříbrným drátkem, který mu dodává příjemnou živost (Obr. 12).

Závěrem

Podíváme-li se na autorčinu tvorbu za uplynulá desetiletí jako na celek, shledáme, že se u ní v jednotlivých etapách střídá vliv tradičních technik pro výrobu skleněných perlí, které ve svých šper-

Obr. 11 – Brož, stříbro, sklo, 2. polovina 90. let, foto Tomáš Hilger

Obr. 12 – Náhrdelník, stříbro, sklo, Mezinárodní šperkařské sympozium Jablonec 2008, foto Aleš Kosina

cích posouvá do polohy výjimečného a někdy také stěžejního detailu, kdy kov tvoří jen téměř nenápadný rámec pro jejich upevnění. Tuto polohu v některých letech naopak prokládá větším zájmem o kov samotný, kdy je sklo ze šperku buď zcela vyloučeno nebo tvoří jen ozivující, ale dá se říci vedlejší prvek. Třetí tvůrčí platformou je pro ni využití skla jako hlavního a dominantního prvku ve větší hmotě, kdy kov tvoří opět doplňující rámec pro jeho uchycení k tělu nebo umístění mechaniky. U jejích šperků jsou v jednotlivých etapách v hrubých rysech znatelné dobové vlivy soudobého designu a dalších výtvarných trendů, ale stále v nich dominuje nezaměnitelný osobitý rukopis milovnice skla a šperkařského umu. Tuto linii také velmi dobře vystihuje autorčina věta: „Stále

mě překvapují nové směry, nápady, materiály a technika autorů šperků a bižuterie. Vývoj šperku, který začal s počátkem našeho člověčenství, má krásnou přítomnost a smysluplnou budoucnost“^[10].

Libuše Hlubučková rozhodně patří ke klasikům českého autorského šperku 2. poloviny 20. století a její práce mají vysokou estetickou, výtvarnou i řemeslnou hodnotu. Její tvorba i životní filozofie mohou být vzory pro současné šperkaře z mladších generací, včetně její skromnosti a ohleduplnosti k tradičním materiálům a technikám pro výrobu skleněné bižuterie. Ty od svého mládí vnímala v bezprostředním okolí a dokázala je výjimečným způsobem nově transformovat do moderní podoby autorských šperků, které jsou svými formami nadčasové. Její tvorba je

zachována v mnoha významných státních i soukromých sbírkách českých a také zahraničních. Doufejme tedy, že její šperky budou i nadále jedním ze stěžejních pilířů pro mladší generace šperkařů a někdo v nich možná najde i směr cesty pro vlastní tvorbu.

Recenzovaný odborný článek vznikl na základě institucionální podpory dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou poskytované Ministerstvem kultury ČR.

Chybějící obrázky ke studii naleznete v barevné příloze na 2. straně obálky.

POZNÁMKY

- 1] Vokáčová V.: Stříbrný šperk Jablonec '68. Výstava výsledků I. Mezinárodního symposia v Jablonci n. N. Jablonec n. N. (1968).
- 2] Spolu s Antonem Cepkou, Darinou Horváthovou, Blankou Nepasicovou a Eleonorou Reytharovou.
- 3] Vokáčová V.: Stříbrný šperk. II. Symposium Jablonec n. N., výstava výsledků. Jablonec n. N. (1971).
- 4] Tento podnik zastupovala svou kolekcí i na výběrové výstavě Schmuck Tendenz 1970 v německém Pforzheimu. in: Další pocty bižuterii, Sklo a bižuterie 6 (38) (1970), s. 1.
- 5] V roce 1968 to byly kolektivní výstavy šperku ve Vídni a v Istanbulu, v roce 1969 v Salzburgu, Pforzheimu a Curychu, 1970 v Mnichově a Plovdivu, 1971 v Mnichově, 1974 v Budapešti a Bukurešti.
- 6] Langhamer A.: Pokus o nové vánoční ozdoby, Průboj 26 (256) (1974). s. 5.
- 7] Kromě Libuše Hlubučkové se tohoto symposia účastnili: Jiří Belda, Lenka Beranová, Slavomír Čermák, Helena Hrabová, Zdeňka Laštovičková, Alena Nováková, Zdeňka Roztočilová a Jozef Soukup.
- 8] Vokáčová V.: Šperk a drahokam. Turnov 1984. Předmluva. d. u. v. Granát Turnov, Ústřední geologický ústav v Praze (1986).
- 9] Cogan M.: Šperk Libuše Hlubučkové. Bydlení (1) (1986), s. 73–79.
- 10] Libuše Hlubučková. Jizerská Kóta 0428, č. 6, listopad-prosinec 1996, s. 38

LITERATURA

- Cogan M.: Šperk Libuše Hlubučkové, Bydlení (1) (1986) č. 1. s. 73–79.
- Cogan M.: Současný evropský šperk. 1984–2018 Mezinárodní šperkařská symposia v Turnově, Muzeum českého ráje v Turnově, ISBN 978-80-87416-30-3.
- Další pocty bižuterii, Sklo a bižuterie 6 (38) (1970), s. 1.
- Frydrych M.: Výstava šperků akademické sochařky Libuše Hlubučkové, Šperkař speciál 7 (březen 2017), s. 15–22.
- Křížová A.: Proměny českého šperku na konci 20. století, Academia Praha, s. 96–97, ISBN 80-200-0920-5.
- Křížová A.: Mezinárodní šperkařské sympozium. Oděv a jeho doplněk. Mezinárodní trienále – Jablonec 2008, Muzeum skla

- a bižuterie, Jablonec nad Nisou, s. 206–207, ISBN 978-80-86397-08.
- Langhamer A.: Pokus o nové vánoční ozdoby, Průboj 26 (256) (1974), s. 5.
- Nováková K. N.: Železnobrodská tradice v moderní podobě, in: Klenotník hodinář (5) (2016), s. 18–19.
- V jednoduchosti je krása. Se sklářskou výtvarnicí Libuší Hlubučkovou, Průboj 32 (126) (1980).
- Vokáčová V.: Stříbrný šperk Jablonec '68. Výstava výsledků I. Mezinárodního symposia Jablonec n. N., katalog výstavy.
- Vokáčová V.: Stříbrný šperk Jablonec '71, katalog výstavy.
- Vokáčová V.: Soudobý československý šperk. Muzeum skla a bižuterie v Jablonci n. N. (1978), katalog výstavy.
- Vokáčová V.: Šperk v galeriích Díla, Dílo, podnik Českého fondu výtvarných umění (1978), katalog výstavy.
- Vokáčová V.: Luxus, ale jak krásný, in: Domov (3) (1986), s. 35–42.
- Vokáčová V.: Současný šperk, Odeon Praha (1979), katalog výstavy, s. 28–29.
- Vokáčová V.: Súčasný československý umelecký šperk, Oblastná galérie M. A. Bazovkého v Trenčíně, Umělecko-průmyslové muzeum v Prahe (1983), katalog výstavy.
- Vokáčová V.: Český šperk 1963–1983, Středoevropské muzeum v Roztokách, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze (1983), katalog výstavy.
- Vokáčová V.: Šperk a drahokam. Družstvo umělecké výroby Granát Turnov a Ústřední ústav geologický v Praze (1986), katalog symposia.
- Vokáčová V.: Dvacet let českého šperku, Domov (3) (1984), s. 60–62.
- Vokáčová V.: Oborová výstava Kov a šperk, Unie výtvarných umělců, Galerie Václava Špály, Praha (1990), katalog výstavy.
- De Cerval M.: Dictionnaire internationale du Bijoux, Paris. Edition du Régard (1998), ISBN 2-903370-98-2.
- Künstlerisches Schmuck, in: Stimme der Frau (1) (1969), s. 13.
- Libuše Hlubučková, Jizerská Kóta 0428 (6, listopad-prosinec) (1996), s. 38.
- Libuše Hlubučková, Šperk (1980), katalog.

Lektor: PhDr. Miroslav Cogan